

jinak utvářila, kdyby ji bylo bývalo lze předvídati. Odvolací soud přihlíží pouze ku změně majetkových poměrů na straně žalovaného, pomíjeje úplně změny poměrů těch na straně žalobkyně. Pro právní názor, že zlepšení majetkových, pokud se týče výdělečných poměrů manželky nutno s hlediska § 19 manž. zák. nechat nepovšimnuto, neposkytuje toto zákonné ustanovení nižádné opory. Dovození tento právní názor ze zásady § 91 obč. zák., dle níž pro manželovu vyživovací povinnost jsou majetkové poměry manželky bez významu, není případným, poněvadž úprava nároků příslušejících rozvedené manželce byla již dohodou stran, pokud se týče soudcovským výrokem provedena, takže v případě § 19 manž. zák. nejedná se již o vyřešení této otázky, nýbrž o to, by z důvodů slušnosti podstatně změněné poměry nebyly pro jednoho manžela nezaslouženou výhrou a pro druhého nezaslouženým trestem, by hospodářsky slabší strana neklesla pod tíhou podstatně změněných poměrů, ač druhou stranou bez jejího ohrožení může býti zachráněna. Měl-li, jak odvolací soud zjišťuje, žalovaný roku 1916 ročního příjmu 1840 K a má-li nyní příjmu 18.763 Kč 98 h, zvýšil se jeho příjem desetkrát. Měla-li žalobkyně roku 1916 měsíčního příjmu jako dělnice 50 K a příspěvek od manžela 20 K = 70 K a má-li nyní na mzdě měsíční příjem 997 Kč a 20 Kč = 1017 Kč, zvýšil se její příjem od roku 1916 14½krát, takže ona sama má ročního příjmu 12.104 Kč. Bývalý manžel její musí z příjmů 18.763 Kč 98 h zaplatiti jí 240 Kč a ze zbytku 18.523 Kč 98 h musí živiti sebe a čtyři děti, takže připadá na každého z nich 3704 Kč 79 h, kdežto v roku 1916 z jeho tehdejšího příjmu 1840 K připadlo na něho a každé dítě po 364. Z toho zjevno, že majetkové poměry manželky se zlepšily více než o polovici proti příjmům manželovým. Byť tedy i od té doby drahota stoupla, postihuje pětičlennou rodinu tíže, než-li jednotlivce, a není proto oprávněným tvrzení žalobkyně, že jsou zde důležité důvody pro žalobkyni, žádati nové uspořádání vzájemných majetkových poměrů.

Čís. 1581.

Prohlášení kupitele, jemuž věc byla již odevzdána, že bude ji až do zaplacení kupní ceny držeti jménem prodatele, má jen tehdy v zápětí zpětný převod vlastnictví na prodatele, opírá-li se o platný titul.

(Rozh. ze dne 28. března 1922, Rv I 1006/21.)

Antonín Sch. prodal a také odevzdal Karlu K-ovi staršímu pár koní, načež oba učinili novou úmluvu, dle které Karel K. st. prohlásil, že koně zůstávají až do úplného zaplacení kupní ceny vlastnictvím Antonína Sch-a. Když pak Karel L. vedl proti Karlu K-ovi mladšímu exekuci zabavením movitostí, mezi nimiž byl i zmíněný pár koní, domáhali se Karel K. starší a Antonín Sch. žalobou dle § 37 ex. ř. prohlášení nepřipustnosti exekuce ohledně onoho páru koní. Procesní soud první stolice žalobě vyhověl, uznáv aktivní legitimaci obou žalobců, odvolací soud zamítl žalobu ohledně Antonína Sch-a, maje za to, že mu nepřísluší právo, vylučující exekuci, ježto prohlášení Karla K-a stalo se v době, kdy bez skutečného odevzdání nemůže založiti převod vlastnického práva.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolání žalobce Antonína Sch-a.

D ů v o d y:

Poněvadž žalovaný proti rozsudku druhé stolice, pokud jím rozsudek prvního soudu, vyhovující žalobě Karla K-a, byl potvrzen, dovolání nepodal a poněvadž jest tím právoplatně vysloveno, že exekuce žalovaným proti Karlu K-ovi ml. zabavením páru koní vedená pro nároky Karla K-a st. jest nepřipustnou, jde v řízení dovolacím již jen o otázku, byl-li také Antonín Sch. k podání žaloby oprávněn. Obě nižší stolice zjišťují, že Antonín Sch. prodal a také odevzdal Karlu K-ovi st. pár koní, o něž jde, a že pak oba po tomto odevzdání koní učinili novou úmluvu, podle které Karel K. st. prohlásil, že koně zůstávají až do úplného zaplacení kupní ceny vlastnictvím Antonína Sch-a. Odvolací soud má za to, že Antonín Sch. nemá žádného z práv v § 37 ex. ř. uvedených, zejména ne práva vlastnického, poněvadž uvedené prohlášení vzhledem k době, kdy bylo vydáno, a bez odevzdání nemůže založiti vlastnické právo. Dovolání žalobce uplatňuje proti rozsudku odvolacího soudu dovolací důvody § 503 čís. 3 a 4 c. ř. s. Důvod čís. 3 § 503 c. ř. s. spatřuje v tom, že prý napadený rozsudek má výslovně za zjištěno, že Karel K. st. má jen podmíněčné právo na vlastnictví koní, že rozsudek uznává, že toto právo mělo býti zahájenou exekucí ztraceno, že dále uznává, že dle § 37 ex. ř. k doložení žalobního práva není ani potřebí důkazu vlastnictví, že však přes. to odvolací soud zamítl žalobu Antonína Sch-a s odůvodněním, že nedokázal vlastnictví; tím ocitá prý se rozsudek v rozporu sám s sebou a se zjištěním obou stolic. Tu však dovolání přehlíží, že odvolací soud ve svém rozsudku výslovně uvádí, že Karel K. st. n a b y l v l a s t n i c t v í koní, že ovšem jeho disposiční právo nad nimi jest obmezeno jistými podmínkami, a že Antonínu Sch-ovi nepřísluší žádné z práv v § 37 ex. ř. uvedených, zejména ne právo vlastnické. Nelze tudíž nahlédnouti, v čem by spočíval rozpor, dovoláním tvrzený. Dovolání není také odůvodněno, pokud uplatňuje důvod nesprávného právního posouzení věci dle § 503 čís. 4 c. ř. s. Jak již uvedeno, zjistily obě stolice, že dovolatel Antonín Sch. prodal a odevzdal Karlu K-ovi st. sporný pár koní; tím nabyl Karel K. na základě platného důvodu a odevzdání po případě převzetí (tradice) vlastnictví koní (§§ 424 a 425 obč. zák.). Teprve později došlo mezi stranami k zmíněné úmluvě, podle které Karel K. prohlásil, že koně zůstávají až do úplného zaplacení kupní ceny vlastnictvím Antonína Sch-a. Chtěly-li strany převésti vlastnictví koní opět na původního vlastníka Antonína Sch-a, bylo k tomu potřebí těchž náležitostí, jež vyžaduje zákon pro nabytí práva vlastnického vůbec, tedy platného důvodu (§ 424 obč. zák.), a odevzdání, tradice (§ 425 obč. zák.). Schází-li jedna z těchto náležitostí, nemůže býti o převodu vlastnictví řeči. Pouhé prohlášení Karla K-a jakožto držitele a vlastníka koní, že koně zůstávají až do úplného zaplacení kupní ceny vlastnictvím dřívějšího vlastníka Antonína Sch-a, jest tedy pro otázku vlastnictví bezvýznamným, neboť prohlášení to není důvodem po rozumu § 424 obč. zák., a bez důvodu není zpětný převod vlastnictví na původního vlastníka možným. Prohlášením jedné strany a přijetím prohlášení toho stranou druhou dle § 861 obč. zák. může vzejíti smlouva trhová nebo jiná smlouva, poskytující osobní právo na věc ve smyslu § 859 obč. zák., nikoli však právo vlastnické jakožto věcné právo k věci ve smyslu § 308 obč. zák.; k převodu vlastnického práva s jedné osoby na

jinou třeba jest jednak smlouvy nebo jiného titulu, jednak odevzdání. Poukazuje-li dovolání na to, že takové prohlášení, jaké učinil Karel K. st., jest dle § 428 obč. zák. přípustno, dlužno uvést, že i převod vlastnictví prohlášením zcizovatele, že bude nadále zcizenou věc držeti jménem příjemce, (constitutum possessorium) předpokládá platný titul. Prohlášení, učiněné podle § 428 obč. zák., nastupuje pouze na místo hmotného odevzdání dle § 426; to vysvětluje z jasného a určitého znění § 428 ve spojení s § 426 a s marginální rubrikou §§ 426 až 428 vzhledem na §§ 424 a 425 obč. zák. Platný titul pro nabytí vlastnictví musí tu býti mimo to. Dle jasného znění § 428 přísluší právo ku prohlášení tam uvedenému jen zcizovateli; Karla K-a st. však za daných okolností za zcizovatele považovati nelze. Vlastníkem koní zůstal tedy i po onom prohlášení Karel K. st.; Antonín Sch. se vlastníkem nestal, a ježto mu nepřislouží také žádné jiné právo, jež by provedení exekuce činilo dle § 37 ex. ř. nepřipustným, nelze mu přiznati legitimaci k žalobě dle citovaného ustanovení.

Čís. 1582.

Ustanovení posledního odstavce § 502 c. ř. s. předpokládá, že ve zrušovacím usnesení odvolacího soudu byl projevěn právní názor, vížící soud první stolice. Není-li tomu tak, dlužno použiti třetího odstavce § 502 c. ř. s.

(Rozh. ze dne 28. března 1922, Rv I 24/22.)

Ve sporu o 107 Kč zrušil původně odvolací soud rozsudek prvního soudu, a nevyhradiv pravomoci, nařídil mu, by ve věci dále jednal a rozhodl, aniž by byl projevil právní názor, první soud vížící. Soud první stolice pak ve věci dále jednal a vynesl rozsudek, jenž byl odvolacím soudem potvrzen. Žalovaný napadl rozsudek odvolacího soudu dovoláním, jež soud první stolice odmítl jako nepřipustné. Rekursní soud uznal je přípustným a předložil je spolu s dovolací stížností žalobcovou, obsaženou v dovolací odpovědi, dovolacímu soudu.

Nejvyšší soud obnovil odmítací usnesení prvního soudu a vyslovil, že odpadá proto výrok o nepřipustném dovolání.

Důvody:

Rozsudek okresního soudu byl k odvolání strany žalované zrušen odvolacím soudem usnesením ze dne 22. března 1921, a nařízeno soudu procesnímu, aby provedené jednání doplnil a nový rozsudek vynesl, poněvadž »rozhodnutí první stolice bylo založeno na znaleckém posudku, vydaném v jiném procesu, jež vzato v úvahu bez předchozího průvodního usnesení a bez provedení důkazů vůbec, čímž porušeny stěžejní zásady jak §§ 266 a 269, tak i §§ 276 a 277 c. ř. s. Takovým postupováním ve sporu utrpělo provedené jednání takové podstatné vady, jež zabraňují důkladné vysvětlení a řádné posouzení rozepře, takže nezbylo než rozsudek napadený zrušiti a věc procesnímu soudu k doplnění řízení a vynesení nového rozsudku vrátiti«. Něco jiného zrušovací usnesení neuvádí, a nevyslovuje zejména žádného právního přesvědčení, jež by soud první stolice podle § 499 odstavec druhý c. ř. s. při novém rozhodování vázalo,